

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt — kr.
Fél évre 2 frt — kr.
Negyed évre 1 frt — kr.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendőek.

Megjelenik

minden Kedden

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 10 kr. Ezen kívül minden hirdetésnél 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

A mellékes kereset.

Minél tovább, annál nehezebb az ember megélhetése. Az igények nem csökkennek, hanem folyton növekednek de növekszik azokkal egyenlő arányban a kielégítésükre szükséges jövedelem.

Nem szükséges ma már fényűzést üzni, hogy az ember abból a jövedelméből, melyből pár évtized előtt nem csak tisztességesen megélni, de még valamit talán félre is tenni tudott, ma ne bírja magát fönntartani. Élelmi szerek, ruházat, mind megdrágultak; az ország terhei s ezzel a különféle adók megnövekedtek; a jólét már ritkaságszámba megy, míg a szegénység folyton nagyobb és nagyobb tért hódít, a proletárok száma pedig szaporodik. A mezőgazdaságot egyik csapás a másik után éri, árvizek, tüzek, viharok, jégverések pusztítják a szegény gazdát és csak a mult évben is a régente Magyarország Kanaánjának méltán nevezett Bánát gazdái állami segítségre, kölcsönvetőmagra szorultak, a szegény Árvában, Trencsénben s más mostoha védkeken pedig év év után az éhtifusz szedi áldozatait. Már pedig ha a parasztnak nincs pénze, nincs akkor az iparosnak, a kereskedőnek sem, de fogy a tisztviselője is, mert hiszen a drágaságban mindent két — háromszorosan kell megfizetni.

Mi nem vagyunk hivatva ezeket a dolgokat tárgyalni, mert hiszen segíteni a meglévő bajokon különben sem áll hatalmunkan; megpróbálkoztak azzal okosabb emberek s igyekeztük kudarcot vallott; a különféle visz-

tagságokkal szemben segíteni ezek sem tudtak. Mi itt csak az erdészeti altiszti személyzet fokozódó nyomorával és szegénységével akarunk foglalkozni, mert hiszen ezek állnak legközelebb hozzánk, sőt mondhatjuk, hogy sorsuk a szívékhöz nőtt s attól sem erő, sem hatalom többé el nem szakíthatja.

Az az általános panasz, mely a hírlapokban nap nap után fölhangzik a különféle altiszti személyzet ajkiaról, élő bizonyítéka annak, hogy fekhelyük nem rózsákra van vetve, mert hiszen nem zörög a haraszt szél nélkül. Nincs a kereseti pályáknak olyan ágazata, melynek altisztjei nem panaszkodnának a nehéz megélhetési viszonyaik miatt s talán éppen az erdészeti altisztek egyedül azok, kiknek jajsavát legritkábban halljuk. Honnan ered ez a hallgatásuk? Talán az ő sorsuk olyan fényes, hogy panaszra nincs okuk? Óh, dehogy!

Az erdészeti altisztek különleges helyzetüknél fogva szét vannak szórva az ország minden zugában s többnyire távol még az emberi társaságtól is, a hegységekben, az erdők rengetegjeiben, honnan nehéz és folytonos szolgálatuk miatt alig modzulhatnak. A világ eseményeiről tudomásuk nincs és a rendes munkásaikat kivéve embert csak nagy ritkán látnak. Köztük minden egyes magára hagyatva érzi magát, még a legközelebbi kartársával is csak alig és ritkán érintkezik; az ő egész világát az erdő és családja képezik. Neki nincs módjában a többiekkel gyülekezni, tanácskozni, terveket szöni s mert így magára van hagyva, nem is mer szót emelni, jól tudván azt, hogy egyes ember szava gyöngye s egymagában mit sem képes alkotni.

Pedig alig van gyöngébbgn javadalmazott altiszt nálánál az egész országban. Neki, ki a beszerzési helyektől és piacoktól távol lakik, minden élelmi cikket kétszeres és háromszoros áron kell beszereznie, ha pedig az utakat a zord tél járhatlanokká teszi bizon gyakran hónapokon át nyomorognia kell számkivetésében. Betegségében nem jut orvosi segélyhez, nem gyógyszerekhez, mert ezek megszerzése anyagi helyzetét sokszorta fölülmulja. A roncsoló tovább, vagy más rohamosan pusztító nyavalya elragadja szeretett gyermekeit s neki vérző szívvel, segélytelenül kell nézni pusztulásukat. Neje szüléséhez nem hozhat szakavatott bábát s hol gyakoribb a gyermekágyi halál, mint éppen az erdőöröknél?

A birtokos azt mondja, hogy erdeinek jövedelme nagyobb javadalmazásokat meg nem bír s így nem segíthet a bajon, így tehát magának az erdőörnek kellene igyekeznie mellékes utakon fokozni jövedelmét. A tevékeny, szorgalmas ember mindig talál módot némi mellékkeresetre. Találna ilyen nem egy erdőör is, de sajnos neki ez nem lehetséges, ő minden mellékkeresettől el van zárva.

Vállalatokba bocsátkozni, kereskedést üzni, italmérést gyakorolni az erdőörnek nem lehet, nem pedig részben azért, mert ezekre az ország többi népétől távol fekvő lakása képtelenné

teszi, részben pedig azért nem, mert szolgálatadója szigorúan eltiltja minden mellékfoglalkozástól nem csak őt magát, hanem még családjának tagjait is.

Az erdőművelésnél és kihasználásnál hány-szor lehetne találni elég olyan munkát, melyet a szolga vagy szolgáló, vagy mondjuk a családnak valamely tagja éppen olyan jól, vagy talán még jobban teljesíthetne, mint akár mely más munkás és azt mégsem szabad alkalmazni, mert hiszen — állítólag — ez családokra, visszaélésekre szolgáltatathatna alkalmat, már pedig ezt lehetőleg kerülni kell. Mintha bizon idegen személyekkel és azok czégére alatt nem történnék elég visszaélés és nem történhetnék még több is, ha az embernek ezeket megtenni szándékában volna!

Mi egészen másképp fogjuk föl a dolgot; a mi szerény véleményünk szerint itt a fő czél az, hogy az erdészeti altiszt alkalmazzon jobb módhoz ne juthasson, hanem kénytelen legyen egész életén át nyomorogni, mert hiszen a jómódu ember az ő jómódjával egyuttal némi függetlenségre is szert tehet, már pedig ennek a fölöttesek — tisztelet a kivételeknek — nem barátai, hanem náluk a föltétlen alárendelés az elv.

Több panaszos levélnek vagyunk birtokában, melyek arról tanuskodnak, hogy az erdészeti

TÁRCZA.

Budapesti elményeim.

II. Budapest.

(folytatása).

Itt vagyok tehát az ország szívében, szeretett hazánk székes és fővárosában!

Hogy megdobban az ilyen magamforma vidéki ember szíve, mikor a kalauz elkiáltja: „Budapest, tessén kiszállni!“ Itt vagyunk tehát a magyarság szívében, a mi fényes metropolisunkban!

Örömtől reszkető kézzel kaptam le szerény utitáskámat s rohantan a kijárat felé.

A nagy pályaudvar kijáróján ott állt egy rakás hórdár két oldalt s számon vette az utasokat, akár csak a számadó juhász a legelőről hazatérő nyáját. Szinte lehúztak lábaimról, úgy kapkodtak táskám felé

s ugyancsak kemény dolgot adtak, míg azt az elkapástól megmenthettem. Hja, az ilyen magamféle szegény ember nem elég gazdag ahoz, hogy a táskáját maga után vitesse. Különben is nem igen biztam az atyafiakban, mert kinézésük annyira gyanusnak tűnt fel, hogy inkább valami szentföldi utazónak képzeltem magam, lévén ezek valamennyien azoknak az utódai, kiket hajdanán a vörös tenger hullámai megkimélték.

Az indóház előtt következett a küzdelem folytatása a különféle egy és két lovas kocsisokkal s midőn már ezektől is szerencsésen megmenekültem, jött a különféle csavargók és utczagyerköczök tömege. Valóban ritka szerencse kell ahoz, hogy az ember mindezek közül szerencsésen és minden baj nélkül megmeneküljön. No de minek is nekem segítség, mikor a gyűlést összehívó szerkesztőnk azt mondta meghívójában, hogy a találkozás helye ott van a pályaudvar közvetlen közelében? Némi kérdezősködés és ide—oda tekintgélés után csakugyan meg is láttam a fényes szállodát s kapujában az arannyal szegélyezett sapkájú kapust

altiszteknek némely helyeken még a legtisztességesebb, a szolgálatot s érdekeit egyáltalán nem érintő mellékfoglalkozást sem engedik meg, gyakran talán nem is annyira a szolgálat érdekében, mint inkább személyi szempontokból s itt csakugyan időszerűnek látjuk fölvetését annak a kérdésnek, vajjon nem lenne-e időszerű szorosan meghuzni azokat a határvonalakat, melyeken belül az erdészeti altiszt minden veszedelem és kellemetlenség kizárásával bizonyos mellékfoglalkozást is üzhet s pontosan megszabni ennek terét és minőségét, vagy pedig nem lenne-e még ennél is sokkal célirányosabb s nem csak az alkalmazottra, de magára a kenyéradóra nézve is erdészeti altisztjének olyan tisztességes javadalmazást adni, mely a megélhetést teljesen biztosítván, minden más kereseti források után való futkosást teljesen fölöslegessé és céltalanná tenne. A magunk részről az utóbbi módszert mindenestre helyesebbnek és célravezetőbbnek találunk, de ha ez már egyáltalán nem alkalmazható, akkor talán nem kellene kifogást tenni az ellen, ha egyesek a megélhetésüket és családjuk jólétét mellékes — mindamellett tisztességes — utakon biztosítani óhajtják. Szerintünk a fő dolog az, hogy mint másutt, úgy itt sem legyenek túllépve a tisztesség és becsületesség határai.

Pályázat erdősítési jutalmakra.

Az országos erdei alaphból a magasabb hegységek fensikjainak, tetőinek és gerinceinek vagy meredek oldalainak s közgazdasági érdekből erdészetileg mivelendő oly területeknek beerdősítésére, melyeken hegyomlások, hó vagy köögörgetegek megakadályozása, szélvész és vizek rombolásának, valamint a futóhomok tovább terjedésének meggátlása végett az 1879: XXXI. t.-cz. 165. §-ában megjelölt erdősítés közgazdasági szempontból szükséges, a folyó évre hat nagy jutalmat és tizenkét elismerő jutalmat tűzök ki, és pedig:

két elsőrendű nagy jutalmat egyenkint	— — — — —	1000 koronára
két másodrendű nagy jutalmat egyenkint	— — — — —	800 „
két harmadrendű nagy jutalmat egyenkint	— — — — —	600 „
három elsőrendű elismerő jutalmat egyenkint	— — — — —	500 „
három másodrendű elismerő jutalmat egyenkint	— — — — —	400 „
három harmadrendű elismerő jutalmat egyenkint	— — — — —	300 „
három negyedrendű elismerő jutalmat egyenkint	— — — — —	200 koronára

Versenyezhethetnek mindazok az erdősítések, a melyek a folyó évben nem állami költségen fogantattak, még pedig a nagy jutalmakra, ha egy tagban legalább 25 (huszonöt) k. holdra, az elismerő jutalmakra pedig, ha egy vagy két tagban legalább 10 (tíz) k. holdra terjednek.

Versenyezhethetnek erdőbirtokosok, birtokos területek, polgári, egyházi vagy urbéres községek s illetve

No ez ugyan lakásnak derék egy épület — gondoltam magamban.

— Kérek egy szobát a gyűlésre jövők részére fönntartottak közül — szóltam nagy alázatosan az aranyos úrhoz.

— Igenis, kérem, harmadik emelet, 26 szám. János, vigye csak föl ennek az urnak a podgyását.

Egy csigaházhoz hasonlatos kacskaringós lépcsőhöz vezettek s megindult a fölmenetel. Én jó uram, Istenem, mennyi lépcső! Hát azt hiszik ezek, hogy én harangozó vagyok s nincs egyéb dolgom, mint ezt a Jákob létráját végig mászni? Hisz ez hasonlatos a kincstári erdészeti altisztek rangfokozatához, legföllebb egy pár fokkal van benne kevesebb. Kemény izzadság és sok szuszogás árán végre fölértünk a harmadik emelet folyosójára. Biz Isten ha még egy pár emeletet kell mennünk, már a menyországba jutottunk volna.

Bevezettek a szobámba, mely nekem két napon át hajlékot volt nyújtandó. Takaros kis hely, mond-

hatom, minden kényelemmel berendezve. Csak olyan kutya magosan ne lenne!

A szolgálta letette táskámat s miután markába nyomtam az Erdészeti Ujság egy negyedévi előfizetésével fölrő borraalót, a nagyságos úr kezét csókolva távozott. Lám, lám, hányan törük magukat egész életükön át s még sem lesznek nagyságosak, én pedig ezt a szép czímet egy rongyos forint árán szereztem meg.

No de nézzük körül a lakást, hadd tudjuk legalább, hogy mikép és hogy lakunk.

Köröskörül jártam az elég szűk alkotmányt s egyszerre egy fényes gombom akadt meg a szemem, mely mindjárt az ajtó mellett a falra volt varrva. Hát ez mi az Istencsuda? — mondok. Jó szerencse, hogy irás is volt mellette, a melyik megmutatta, hogy az mire jó, szólt pedig ekképen:

Megnyomandó: Pinczér egyszer,
Szobaleány kétszer,
Háziszolga háromszor.

— De a vakapád! nem fogsz te nekem parancsolni,

erdőtisztek, kiknek költségén s illetve kiknek tanácsa szerint s felügyelete alatt az erdősítés teljesített, feltéve, hogy a jutalom odaitélésének idejében azok a jutalmazott új erdőnek még birtokában vannak, illetve azt erdőtiszti minőségben kezelik s az erdősített területet a beerdősítés biztos sikerének elősegítése végett a folyó évtől vagy az első munkálatoktól kezdve a jutalom odaitélésének idejéig állandóan gondozták s a versenyző területen netalán pótlólag szükséges újabb erdősítési munkálatokat is évenként eszközölték s a létrejövő erdőnek az erdőtörvény 2., illetve 4. §-a szerint való kezelése iránt intézkedtek.

A jutalmak az 1904-ik évben szolgáltatnak ki s azok kétharmadrésze az erdősítés költségeit viselő erdőtulajdonost, egyharmadrésze pedig az erdősítést teljesítő erdőtisztet illeti.

A jutalmakat az országos főerdőmester, vagy helyettesének elnöklete alatt erdőtisztetektől alakított öt tagú bizottság ítéli oda, a beerdősülés s illetve a szükséges állabalakulás biztosításának megtörtént igazolása alapján a teljesített erdősítés közérdekű becsének sorrendje és minősége szerint.

A bíráló-bizottság ítéletének alapjául szolgálnak az illetékes közigazg. erdészeti bizottságnak s illetve a kir. erdő felügyelő a versenyző erdősítések felett adott javaslatai és a bizottság részéről esetleg teljesítendő helyi szemlék.

Azok, kik a kitűzött jutalmakra pályázni kívánnak, felhivatnak, hogy a folyó év tavaszán történő erdősítést legkésőbb folyó 1899. év július hó végéig; a folyó év őszén történő erdősítést pedig legkésőbb folyó év december hó 25-ig, az erdősítés helyének, telek-könyvi számának, a terület nagyságának (kat. holdakban) az erdősítésre használt fanem, illetve fanemeknek, s

utóbbi esetben azok elegyarányának pontos megjelölése mellett nálam jelentsék be. A pályázati feltételek meg nem tartása a versenyből való kizárást vonja maga után.

Budapest, 1899. évi február hó 22-én.

Földművelésügyi m. kir. minister.

LEVELEZÉS.

Ujbánya 1899. Július 19-én,

Tekintetes Szerkesztő úr!

Kedves lapunk utóbbi számaiból arról győződtem meg, hogy még mindig akadnak egyes kartársak, kik az alakítandó nyugdíjegyületünk alapszabályainak egyes pontjait módosítani óhajtják. Nézetem szerint az illetők kívánsága nem helyes, mert hiszen a pünkösdi gyűlésünkön eléggé megvitattunk mindent s azon voltunk, hogy lehetőleg jó munkát végezzünk. Most a fő dolog az, hogy alapszabályaink jóváhagyást nyervén, egyesületünk mielőbb s ha előbb nem, akkor legalább a jövő évvel megkezdhesse működését. Az egyesület működése alkalmával szerzett tapasztalatok majd azután meg fogják mutatni, hogy van-e még valami javítani való vagy pedig tett intézkedéseink helyeseknek és jóknak bizonyulnak, mert hiszen a tapasztalat legjobb tanító mesterünk az életben. Munkálkodásunk körét egyelőre csak arra kell kiterjesztenünk, hogy ügyünknek minél több hívet szerezhessünk.

Különben is minden módosítás most még időelőtti lenne és csak késleltetné az egyesület megalakulását. Reményilem, hogy a megalasakításhoz majdan összehívandó gyűlésen sokkal nagyobb számban fognak a

hogy mit hányszor nyomjak meg! Bizd azt csak rám, majd megmutatom én, hogy értek az ilyen dologhoz is! Vén róka vagyok én már! És még az orozatlan a pinczért, háziszolgát is velem akarja sanyargattatni, mintha valami masszírozó fürdőszolga lennék. No majd megmaradunk mi csak a középsőnél. Tegyük mindjárt próbát, hiszen úgy sincs itt a mosdónál szappan, már pedig az olyan embernek, ki hosszú huszonnégy órát töltött vasuton, e nélkül becsületesen megmosakodni kissé bajos és kétes kimenetelű dolog.

Nyomjuk meg hát kétszer!

No már az ellen, hogy a kiszolgálás nem pontos, kifogást tenni nem lehet, mert alig hogy rátettem mutató ujjamat a czifra gombra, már hallottam valami csoszogást, köhécselést az ajtó előtt s nyomban be is nyitott valami szoknyás állapot, erős csikorgás kíséretében. Azzal, hogy vajjon az ajtó kenetlen-e, nem tudtam hirtelen tisztába jönni, lehetséges azonban hogy a szája csikorgott úgy, mikor a szokásos köszöntését mondta, sőt az utóbbi inkább valószínű, mert

egész lényén minden egyebet lehetett volna fölfedezni, csak éppen üdeséget és fiatalságot nem. No de ez még nem lene nagy baj, hiszen tudtommal összes zsidó polgártársaink ősapja is akkor bolondult bele Sára mamiába, mikor az már 96 éves volt s nem is minden látható eredmény nélkül.

— Hát magácska itt a szobalány, lelkem? — kérdelem tőle leereszkedőleg.

— Nem bizon én, csókolom kezit nagyságának csak annak a nagyanyja vagyok s helyette jöttem be, mert éppen egy másik uraságot ment kiszolgálni.

— Hát osztán igazán szolgálatkész a kedves leánya, nénike? — kérdeztem meglehetősen megvigasztalódva.

— Óh kérem szépen, csókolom kezit, az csak az ügyes leány! Van olyan nap, hogy húsz-harmincz vendéget is kiszolgál és egyiknek sincs ellene panasza.

No ezt már szeretem, mert az igyekvő, tevékeny hölgyeknek mindig nagy barátja voltam. Legyünk hát türelemmel, míg ránk kerül a sor s megmosakodván

tisztelt kartársak, illetve megbízottjaik megjelenni s megmutatják ez által, hogy valóban lelkesednek szent ügyünk iránt.

Ez alkalommal még egy orvvadász érdekes kalandját is legyen szabab köztudomásra hoznom.

Azt mondja egy régi példabeszéd, hogy addig jár a korszó a kútra, míg el nem törik. Ennek a valósága nyert igazolást Pusinszky Pál (Sinidela) 28 éves földives gazdánál is, ki nagyobb barátja volt a tilosban való vadászásnak, mint gazdaságának, mert legfőbb öröm az orvvadászatban tellett. Míg más gazdátársa szénája, gabonája körül izzadt és fáradozott, addig ő tacsokjával az árnyzkos fenyveseket vagy a sűrű vágásokat bujta s ha valaki figyelmeztette üzelmének veszedelmes voltára s arra, hogy majd egyszer emberére találva rajta veszít csunya mesterségén, fitymálva csak annyit mondott, hogy „mire való a 16-os pósta?” Henczegése azonban végre mégis torkára forrt amúgy Isten igazában.

Az eset röviden elődva a következő:

Az Ujbányához tartozó m. kir. kincstári védkerületben Prácska Emil m. kir. erdőőr egy már megsebzett őzre puskázott 16-os postával s midőn lövése után közelebb ment, csodálkozva, és nem csekély ijedtségére látta, hogy az említett orvvadász szinte ott fekszik s átkarolva tartja az őzet, élet azonban már egyikben sem volt. Nyomban haza sietett segítségért s a szerencsétlen véget ért orvvadászt beszállították az ujbányai halottas házba, hol a bonczolást a megyei főorvos teljesítette s ennél kitünt, hogy abból, a mit annyiszor ígért másoknak, a henczegő Tusinszky uram kapott két szemet a füle tövébe. Ő ásta másoknak a veremt, de végre is maga esett bele.

Tisztelettel maradtam a szerkesztő úrnak
igaz hive Duba Sándor
városi erdővéd.

Nagyköveres 1899 július 24.

Tekintetes Szerkesztő Úr!

Az Erdészeti Ujság 42-ik számában Kreutz József igen tisztelt kartársunk által közölt és általa allítólag egy mészkon talált római felirat talán nem is az lesz, hanem rejtvény, mely a mi édes magyar nyelvünkön is megfejthető az egyes betűk helyes csoportosítása által, irányadóul véve mégis, hogy a latinoknál a C betű jelképezte a K ketüt.

Ezeket figyelembe véve, a betűket következőkép kell csoportosítani.

A PISCOS SIDO MINEC VISEL MAGYAR RUHAT, mi nem tesz egyebet, mint:

A piszkos zsidó minek visel magyar ruhát,

Kérem tehát a tekintetes szerkesztő urat, hogy a közölt helyes megfejtést becses lapjában közzétenni sziveskedjék.

Melyek után szívélyesüdvözlettel maradtam a tekintetes szerkesztő úrnak

igaz hive

Delimán György
kir. közalap. erdőőr.

Különfélek.

Felkérjük lapunk igen tisztelt barátait, hogy minket a vidékükön észlelt vadszaporulatról, valamint a tavaszi erdősisítés eddig észlelt sikeréről ha csak egy levelező lapon is értesíteni sziveskedjenek, különösen kiemelve úgy az előnyös, valamint a hátrányos természeti befolyásokat s mindkét téren szerzett tapasztalataikat, hogy ezeket megfigyelve, a más vidéken tartózkodó kartársak is gyarapíthassák ismereteiket. Jól tudjuk

az öreg mámi által hozott szappannal nézzünk le az étterembe, mert toroköblögetésre legszívesebben használok így délelőtt a Kőbányán készült árpalevet, melyet ugyan a németek saját nemzeti italul szeretnek föltüntetni régi okmányok tanulmányozása alapján azonban kétséget kizárólag igazolva lett, hogy a hazánkban lakott szlávok már régebben éltek ezzel a poczak növesztő itallal.

Bezártam tehát szobámat s kiléptem a folyosóra.

Milyen szédítő magasság ez a harmadik emelet! Isten engem magasabb, mint a falum tornya. És mennyi lépcsőt kell megint végig másznom, míg lejutok!

Búsan sóhajtottam föl egyik koszorus költőnkkel: „Istenem, Istenem, mért nem adál szárnyat!”

Bizon jó volna, ha az embernek itt szárnyai lennének s azokon ereszkedhetnék le az udvarra, mert bizon keserves dolog hatvan és egy néhány lépcsőt napjában többször végig mérni. Mindig azt mondtam, hogy az életrevaló ember megél a jég hátán is és lennének akármi, hogy mindennapi kenyeremet meg-

kereshessen, de már Budapesten levélhordó még sem lennének; inkább toloncz kíséző kicsiny falumban.

Leérve az udvari helyiség vendéglőjébe, ott már két derék bajtársra bukkantam, a kik éppen a fölött tanakodtak, hogy jó lenne valamit harapni. Természetes, hogy rögtön közkereseti, vagyis inkább közfogyasztási társaságot alakítottunk s miután ebben engem választottak meg elnöknek, nyomban intézkedtem, hogy szívünk és gyomrunk vágyainak elég tétessék, szólván ekképen:

— Pinczér úr, hozzon 30 pár tormásvirslit.

Az asztalok körül ott ült már néhány rákbélű fővárosi polgár — a ráknak tudvalevőleg csak egy bele van s az sem valami hosszú — s ezek megdöbbenéssel, de a tiszteletnek és nagyrabcsülésnek félreismerhetlen jeleivel tekintettek ránk. Egy terjedelmesebb, vastag aranylánczczal ékeskedő úr is ott ült a többi között s az úgy látszik erősen érdeklődött irántunk, mert az egyik pinczérrel megejtett rövid tanácskozás után azt nyomban titkos utasításokkal szalasztotta el. Később

mi azt, hogy a nyári szorgos munkák idejében nem sok idő telik az írásra, de hát egy pár sort mégis csak lehet hébe-korba papírra vetni, buzgalmukkal pedig nem csak a közügynek, de lapunknak is igen hasznos szolgálatot tehetnek.

Viadal oroszlán és bika között. Roubax városban tultettek a spanyolokon. Bikaviadalt rendeztek egy erre a célra épült óriási arenában. a hol változatosság kedvéért a toreádort egy oroszlánnal helyettesítették. A két küzdőfelet bezárták egy terjedelmes nyolcszögletű ketrecbe, a melynek sulya 31.000 kiló. A két vadállat egy darabig farkasszemet nézett egymással, majd az oroszlán elkerülte a bikát és a ketrec egyik végébe huzódott. A bika utána ment. mire az oroszlán óvatosan kikerülte és a ketrec másik sarkába vonult. Látnivaló volt, hogy a sivatag királyának egy csöpp kedve sincs a bikával való mérkőzésre. Ez azonban egyszerre csak hevesen ekirontott, mire az oroszlán fogaival elkapta a döfni készülő szarvakat és nem akarta kibocsátani. A bika erre óriási erővel az oroszlán torkába döfte szarvát, úgy hogy az oroszlán ordítva menekült előre. Majd hasrafeküdt, szinte kegyelmet kérően tekintett ellenfelére. mely úgy látszott, mintha szintén megelégedte volna már a harcot. A közönség azonban kegyetlenebb volt a vadállatoknál és lármás kiáltásokkal, hajrával egymás ellen ingerelte a pihenő feleket. A bika újra az oroszlánnak rontott és a ketrec falához szoritotta, úgy, hogy megroppantak a csontjai. A bikát ezután kivezették a ketrecből. Az oroszlán fájdalomában rémületes hangokon ordított, de a közönségnek mindez még nem volt elég. Halált kívánt, a nélkül nem akart távozni. Egy ur végre odament a ketrechez és törbotjával agyonszurta az oroszlánt. Most már a bika halálát kívánták, mire egy toreádor a közönség szemeláttára legyilkolta a győztes bikát.

Aggastyán vőlegény. Értény tolnamegyei községben — ötödször kötött házasságot Ács László 74 éves földmives Kovács Piroška 63 éves hajadonnal. Az anyakönyvvezető előtt fiatalos hévvel azt állította, hogy most már az ötödik asszonynak esküszik örök hűséget; de — ha az Isten engedné — még tiszszer mgismételné tettét, mert hát asszony nélkül semmit sem ér az élet.

Vesztett asszony a kórházban. Még május hónapban történt Miszla tolnamegyei faluban, hogy egy veszett kutya megmarta Kovács István földműves feleségét. Az asszony egy kuruzslónőhöz fordult, a ki be is gyógyította a sebet, de ez mit sem használt. Néhány nappal ezelőtt megbetegedett Kovácsné, erős láz gyötörte a mire aztan Budapestre hozták a Szent László-kórházba. Már nem segíthettek rajta, mert kétnapi iszonyu szenvedés után megölte a veszettség.

tudtam meg, hogy az illető ur hentes és megtudván, hogy még aznap mintegy kilenczvenen fogunk összejönni, megüzente legényeinek, hogy hamarjába még három sertést és két lovat vágjanak le, mert nagy nap lesz a mai.

Mi pedig azalatt vigan fogyasztottuk a zabon hizott szegény pára földi maradványait s becsületünkre legyen mondvá, még az utolsó mozzsa tormát is kitörültük a tából.

(folytatása következik)

Kegyetlen mulatság. Párisból táviratozzák, hogy tizezer főnél nagyobb közönség előtt folyt le tegnap a roubaixi arénában egy fiatal fekete spanyol bika s egy afrikai oroszlán közt a küzdelem. Óriási ketreczet készítettek, amelybe először az oroszlánt bocsátották be. Ásitozva sétált ez föl és alá a vasrostélyok mögött s unottan nézett a tömeg felé még akkor is, amikor bebocsátották hozzá a bikát. A bika azonnal rároniott. Az oroszlán hátat fordította a bikának s csak ismételt támadások után ugrott neki. A bika szarvaival felszurta az oroszlán hasát, a mir ez az egész erejével a szarva közé harapott, de a nagy fájdalmai következtébeu kénytelen volt elereszteni s rettenetes fájdalmak közepette a porban fetrengett. A tömeg frenetikus kiáltásokkal izgatta a bikát:

— Bravo Torr! Bravo!

Egy ember a ketrecz korlátain körösztil szurkálta az oroszlánt, a mire ez irtózatosan megsebesítve, mintegy kegyelmet kérve odarogyott a korlátok elé. Erre az aréna egyik látogatója rontott a ketreczhez s egy bottal vágott az oroszlán fejére. Ez még egyszer felegyenesedett s rá támadt a bikára, de csakhamar a rettenetes szurások következtében irtózatossá fájdalom-ordítások közben összerogyott. Senki sem sajnálta a szegény állatot, a győztes bikát azonban elárasztották lelkesedett bravókkal.

Az eltévedt golyó. Mező-Bánd marostordamegyei községben a történt. Moldován Lázár odavaló lakos vadászfegyverét próbálgatta, mikor a fegyver elsült és egy közelben levő fiatal leányt, Mészáros Margitot szíven találta. A csendőrség azonnal elfogta Moldovánt és megindította a nyomozást.

Az elhagyott leány boszuja. Rémregénybe illő esetét jelent a Bp. H. Munár délvidéki községből. Olár Jozsim, egy 46 esztendősz özvegyember, elbocsátotta a falu legszebb leányát, az alig 16 éves Pető Flórá azután elhagyta és tudni sem akart házassági ígéretének beváltásáról. Az elhagyott leány, kétségbeesve a szegény-érzettől, borzasztó boszut forralt hűtelen csábítója ellen. Éjnek idején elhagyta ágyát, odalopódzott Olár házához, melynek lakórészét fölgyújtotta. Pár perc alatt összecaptak a lángok a házfödél fölött és mire a falu népe összesereglett, az egész ház földig égött. A zsarátnok közt megtalálták Olárnak megszenesedett holttestét. A leányt csakhamar elfogták. Nem tagadta tettét, sőt láthatólag örül neki, hogy boszuja sikerült.

Csónakázók szerencsétlensége. Apatinból írják: Pál Jenő telekkönyvi tisztviselő csónakázott a Dunán két barátjával, Molnár járásbirósági aljegyzővel és Oláh András irodatiszttel. Mikor a vidám társaság a Duna közepére ért, hirtelen nagy zivatar támadt. A szél fölborította a csónakot, melynek utasai beleestek a vízbe. Molnár tudta, hogy Pál nem tud uszni, miért is meg akarta menteni. Ereje azonban elhagyta, mire egyedül menekült. Pál elmerült és belefuladt a vízbe. Oláh András is kivergődött valahogy a partra, a hol ájultan találták meg a halászok. Pál holttestét még nem találták meg.

A hazajáró lélek. Kisértetek nincsenek, de azért a kisértetes történeteket szívesen hallgatjuk. Ilyen ez is, a melyet most Konstantinápolyból írnak, még pedig egészen komolyan: A város Szarmaság nevű negyedének egyik óriás bérházából nemrég mind kihurcolkodtak a lakók. Eljárásuk okául egyhangulag azt adták, hogy éjszakának idején, álmukban megjelenik egy aggastyán, a ki elmondja, hogy őt a ház pincéjében ásták el valamikor s most már azt kívánja, hogy temessék el tisztességesen a temetőbe. Az üres házba erre egy őrt állítottak. Néhány nap mulva

ez is kijelentette, hogy inkább a szabad ég alatt lakik, mint abban a házban, mert az aggastyán neki is megjenik minden éjjel. Végre is a rendőrségnek kellett közbelégni. Fölásták azt a pincét, a melyről az aggastyán beszélt és jó mélyen csakugyan találtak egy ember csontvázat a földben. Egyelőre azonban még ott hagyták és nem temették el. Most az egész városnegyed lakói sorra járnak a rendőrséghez, hogy az aggastyán lelke minden éjjel megjelenik nekik, intézkedjenek, mert ők valamennyien kiköltöznek.

Hadtestparancsnok a pofozás ellen. Schwitzer Lajos lovag vezérőrnagy, a temesvári hadtest parancsnoka érdekes parancsot adott ki tisztikarához. Szigoruan meghagyja, hogy ne pofozzák a közembereket s ügyeljenek arra, hogy az altisztek is megtartsák ezt a rendeletet. A hadtestparancsnok parancsában elmondja, hogy a katonai kórházakba sűrűn kerülnek a katonák megsiketülten. Az orvosi vizsgálatok megerősítik a szerencsétlenek állítását, hogy főlegbvalók egy-egy hatalmas pofjától veszítették el hallásukat. Ezért Schwitzer hadtestparancsnok szigorú büntetés terhe alatt tiltja el a tiszteket és altiszteket a közlegények pofozásától.

Gyilkos hullámok. Az idén ismét nagyon sok azon szerencsétleneknek a száma, kik a vízben lelik halálukat fürdés közben, vagy másmilyen körülmények közt a lassan türemlő hullámok körülölelik szépen az áldozatot és lent a víz mélyén, mintha egy titkos kéz huzná, huzná lefelé. Most is három ilyen esetről kapunk egyszerre értesítést. Körmenden Szabó György cipészlegény fuladt a Rábába. Barátai, kikkel együtt fürdött, megmentésére siettek, de már későn. — Keszegfalván Rácz József birtokosnak Dániel nevű 17 éves fia fult a vízbe a keszegfalusi töltés melletti kubikgödörökben. A szerencsétlen fiúnak setelme sem volt arról, hogy nem messze a töltéstől, a víz több méternyi mély és gyanútlanul ugrott bele. — Zsidón Kovács Mihály Ferencz nevű fiu a tó partján játszott, majd fürdeni ment, benn veszett a tóban.

A temető boszorkányai. Az oláh paraszt rendkívül babonás. Nincs olyan vén oláh asszony, akinek életében legalább egyszerne lett volna szerencséje a drakuhoz (ördöghöz) és több ilyfajta gonosz szerzethez.

Az udvarhelymegyei Oláh-Tyukos községben egy idő óta a marhák között járványnya lett a lépfene. Csakhamar híre terjedt a faluban, hogy a marhavész a boszorkányok okozták, még pedig két vén oláh asszony, aki nemrégiben halt meg. A mult héten éjjel a falu legényei kimentek a temetőbe, kiásták a két asszony holttestét, az egyiket fejszével darabokra vagdalták s a szívet mindenféle hókusz-pókusz között egy lapáton körülhordozták a temetőben. A másik halottnak a nyelvét tépték ki s ezt vagdalták darabokra. A lépfene természetesen még sem szűnt meg, sőt egyre terjedt. Az oláhparasztok közt azt beszélik, hogy más boszorkányok is vannak a temetőben, s ha ezeket is kipusztították, akkor majd elmulik a marhák baja. Most a csendőröknek kell őrizniök az oláhtyukosi temetőt, mert a parasztok még több sirt akarnak fölásni.

Kereskedés leányokkal. Szegedről írják hogy verlezítő eset tartja most izgatottságban az egész várost. Feljelentés érkezett a rendőrséghez, hogy egy alsóvárosi asszony csinos leányokkal kereskedik, a kiket egy nagyszentmiklósi lélekkufárnak ad el. A feljelentés nyomán szigorú nyomozás indult meg, mely kiderítette, hogy a súlyos váddal illetett asszony csakugyan két leányt adott el a napokban egy nagyszent-

miklósi embernek. A két leány vételdija fejében a férfi az elvetemült asszonynak negyvenkét forintot adott. Az egyik eladott leányt Mulati Juliánnának hívják.

Borzasztó népitélet. Amerikában még mindig nem multa idejét a lineselés divatja. Egy new-yorki távirat most rémes példáját hozza a yankeek itélkezésének. A lousianai Tallulah városban történt, hogy Hodges orvos összeveszett az utcán egy olaszszal, aki erre lekapta válláról vadászfegyverét s rásütötte az orvosra. Hodges halálosan megsebesült. A véres esemény annyira fölháborította a lakosságot, hogy az olaszt és a társaságában volt öt honfitársát fölakasztották a legközelebbi fára s testüket még azután is össze-vissza lövöldözték. A meglincselt olaszok nevét még nem tudják.

A bagosi határ titka. Minap fényes délben, mikor az Isten napja pazarul hintette a fényt a bagosi határ sűrű buzakereszteire, rémes látványt világítottak meg a letűző, perzselő napsugarak. Kovács F. Istvánné, egy pusztá-bagosi jómódu gazda felesége minap déli harangszókor kiment a határba, hol első házasságból született lánya és az ura dolgoztak. Hiába kiáltotta a nevüket, a Kovács-tanyán nem volt élő ember. Megdöbbenve kereste az asszony a férjét és leányát s egy buzakereszt tövében rá is talált a leányára, akinek a mellébe egy kasza volt beverve. A véres holttestem már ki volt hülve. A kasza az asszony uráé volt. Mint az örült rohant el a szegény asszony a rémes látvány elől, mikor egyszerre a férje holttestét pillantotta meg a kut fenekén. A rémületes látvány megörjítette a boldogtalan asszonyt. A két véres holttest megdöbbenő tragédiája nagy részvétet keltett a környéken.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos
Podhradzky Emil.

Köszönetnyilvánítás.

Ö Fensége Salvator Lipót főherczeg udvari mesteri hivatala.

Általános Asbestáru-gyár.

Ő császári és királyi Fensége Salvator Lipót Főherczeg rendkívül meg van elégedve az asbesttalppal bélelt cipőkkel. Ő Fensége hosszabb gyalog kiránduláson használta e cipőket és érezte, hogy lábai nem fáradtak ugyan, mint más közönséges cipőknél. Küldök egy pár vadász-cipőt hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbesttalppalbéléssel, ugyanannál a cipésznél s aztán küldjék ide.

Hisszük, hogy e vadász-cipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelőek, a mint megfélelők voltak a szalon-cipők. Zágráb, 1898 július hó 8-án. KRAHL, huszárcapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur! Az asbestbetéti cipők kitűnőeknek bizonyultak, szilárdan és puhan járok; megszünt minden lábfájásom, úgy hogy — azt hiszem — lábajom semmi további orvoslást nem igényel. Szíves tanácsát köszöni

Dánoson, 1897 évi szeptember 17-én.

tisztelő híve WEKERLE SÁNDOR

Nincs többé lábfájás!

Óvjuk lábainkat az izzadástól

Sem tyúkszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdagamat, sem lábégés.

Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét dr. Högyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbesttalpbélel látja el.

Kettősvastagságn 1 fnt 20 kr. egyszerű 60 kr. homoktalp 40 kr. gyermekeknek fele.

Az asbesttalpbélel kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22.500 pár szállított.

Szétküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospectusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Erdéseknek 10% árengedmény.

Kapható kizárólag az Asbestáru-gyár betéti társaság. Budapest, VI., Sziv-utca 18.

MEGJELENT

a

BLUM ÉS TÁRSA

udvari egyenruha szállítók

legújabb árjegyzéke.

Kérjen mindenki egy példányt ezen kiváló elsőrangú czégtől, mely bérmentve lesz azonnal beküldve.

A nagyméltóságu földmívelésügyi m. kir. Ministeriumnak 1894 évi augusztus hó 11-én kelt magas intézkedésével,

czégünk ujjolag megbízott
a nagytekintetű erdőtisztek és az erdészeti altisztek egyenruha szállításával.

Tisztelettel értesítjük, hogy nálunk minden néven nevezendő egyenruházati cikkek

hivatalos uton részletfizetésre

megrendelhetők.

POLGÁRI UHÁK

a legjobb francia és angol divat szerint készíttetnek.

Vidéki megrendelések kiváló figyelemmel eszközöltetnek.

Óvakodjék mindenki oly czégektől, melyek olcsóbb ajánlattal akarják régi vevőinket félrevezetni.

Kiváló tisztelettel

BUDAPEST, IV.

Sütő utca 2, Szervitater sarkán.

BLUM és TÁRSA

elsőrangú egyenruha készítő intézete.

Ő csász. és kir. Fensége József főherczeg udvari szállító. Szerb kir. udvari szállítók. A földm. m. kir. miniszterium szállító.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.